

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Дому, на розі вулиць Пritchard і Mcgregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПІД РУМУНСЬКИМ ЧОБОТОМ.

НАГНКА НА ДОПОМОГОВУ АКЦІЮ НА БУКОВИНІ.

Кожного дня наслідують страшні вісті з поневоленої Румунами Буковини. Мов божевільні вганяють агенти сігуранци за населенням навісних повинно околиць, арештуючи та катуючи як тих, що дають допомогу, так і тих, що беруть її. Ось вам останні вісті за старокраєвою пресою про те, що діється на Буковині:

На приказ румунської влади сігуранца кинулася на всі повинно навіснені села над Черемошем і почала вганяти за тими, хто роздає допомогу від "Українського робітничого комітету допомоги жертвам повені", як також за тими, хто цю допомогу одержав, а навіть за тими, хто лише потерпів від повені без огляду на те, чи одержав допомогу, чи ні. В цілій Вишніці шалений терор. Сотки селян тягнуть до протоколу, в багатьох були труси, багато сидять замкнені в льохах сігуранци, а багато селян кривяться зі страху по лісах. Між іншим арештовано: з Ростік Григоряка М., Химчинського М., Матіоса й багато інших; зі Шпінтків Челюка Семена й інших; з Черногузів Штефюка Теодора, Федуневича з чотирьма дітьми, Рожанського з дітьми, Колотила з 5 дітьми, Гоїна й інших; в Рівні Яремчука і три жінки-вдовиці. Ліста арештованих довезена. Навіть малолітніх дітей тягнуть з собою й мучать допитами. На деякі хати наводять кілька разів в день і вночі.

Цей злочинний крок виправдує влада тим, що нібито допомогли комітет веде політичну акцію, що гроші одержано не від робітників з Канади, а з Радянської України й що влада хоче мати контроль над розподілом грошей. В дійсності ходять румунські олігархії о те, щоб захопити гроші, не допустити до помочи нещасним жертвам повені, та щоб, збільшивши терор, загладити українській працюючий нарід.

Останнім товчком до такого жорстокого зарядження послужив донос секретаря української національної партії Юрія Сербинока, який в "Рідному Краю" з 22. січня пише: "товариші з "Боротьби" використовують повні для партійної пропаганди". А на такий український голос, лиш чекала румунська сігуранца.

ГУЦУЛЬСЬКЕ ПЕКЛО.

Черновецька "Боротьба" з 29. січня ось так змальовує положення Гуцулів під Румунією:

Нарід гуцульщини ходить у чорних брудних сорочках, чорніших землях, а діти голі, попухлі і посинілі з голоду плачуть на печі, як у кого вона є, бо 10 родин лишилися без даху над своїм головами, бо забрала їх повін, що навістала гуцульщину. Багато з них їсть лиш по разови на два дні, багато людей померло з голоду та від голодової хвороби.

Всему цьому страхіттю вина румунська влада, яка помимо страшної повені, що навістала країну, здирає з бідного населення податок вже за 1928 р., гонить його до публичних робіт, окрім податків бере ще ріжні драчі на репарції, на таксі, а з кожним цього за кожний крок треба платити бакшіш. Тому, що в країноу й дальше є проголошений стан облоги, за це, що хтось вийде по 6-й год. вечером з хати, чи дини в днину на друге село, одержить крім карі буками ще й грошеву кару. Навіть на черпанні води з Черемоша або на прання в ньому біля треба мати окремих дозвіл, за який треба грубо платити грішми та особистими послугами.

На цей так страшно мучений нарід в останньому часі румунська влада нагнала ще й жах терору за це, що українські робітники з Канади переслали йому братню допомогу.

НЕ МАЮТЬ ПРАВА ВЖИВАТИ НАЗВИ УКР. ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ.

Після повного провалу своєї лояльської політики в Європі, після програння всіх своїх не дуже то славних боїв на фронті протирадянському й антантському — українські жовтобакітні дипломати розбредли по ріжних смітниках Європи й Америки та почали бавитися кожний у власну республіку та засновувати власні організації, надаючи часто незначим групам цих організації "державне значіння".

Не маючи "власної держави" і скасувавши свій Канадійський Український Горожанський Комітет — петлюрівські недобитки в Канаді створили свій власний Український Червоний Хрест. Такі організації, як Червоний Хрест — всюди у всіх державах є організаціями державними. Коли-ж вони є організаціями державними, то повинні-ж мати вони державу. Коли Укр. Червоний Хрест в Канаді є організацією державною, то де-ж є його та українська держава? Коли він є канадійською державною організацією, то чому він в такому разі називає себе українським?

Нам відомо, що Український Червоний Хрест існує на Україні, тобто у власній державі, а тимсамим він входить до складу Міжнародного Об'єднання Червоного Хреста. Як видно з нище наведеного листа, що його отримала редакція "Робітничі" з України, Український Червоний Хрест не знає, що в Канаді існує ще другий Український Червоний Хрест, який ніяких зв'язків з Україною не має, і довідався про це щойно із статті в "Робітничі" п. н. "Ми і Вони". Центральний Комітет Українського Червоного Хреста в Харкові надіслав з цього приводу до редакції "Робітничі" листа такого змісту:

"Шановна Редакціє!

В н. 23-му Вашого часопису з 1-го грудня 1927 року видрукувано статтю "Ми і Вони".

В статті цій, говорючи про організації, які в Канаді збирають гроші на допомогу населенню Західної України, яке минулого року потерпіло від повені, Ви згадуєте, що між іншими організаціями збирає гроші і якась організація, яка себе називає "Український Червоний Хрест".

Просимо Вас прийняти до відома і довести до відома Ваших читачів, що ніяких відділів в Канаді нашого Українського Червоного Хреста немає і ніколи не було. Були свого часу лише представники нашого Товариства в Канаді т.т. Кулик та Герус, але й вони давно вже залишили межі Канади. Очевидно організація, за яку Ви згадуєте в статті, самовільно привласнила собі імя, на яке вона немає жадного права.

Свого часу, коли було затруднено зносни Радянської України з закордоном, в багатьох країнах Європи й Америки з'явилися організації ріжних українських емігрантських код, які, не маючи на те права, оголошували себе організаціями Українського Червоного Хреста та переводили збори грошей.

Не маючи змоги в інший спосіб припинити діяльності цих організацій, особливо по тих країнах, з якими Радянська Україна не мала дипломатичних зносни, Центральний Комітет Українського Червоного Хреста звернувся до Міжнародного Комітету Червоного Хреста в Женеві з відповідною заявою і останній оголосив у своєю журналі "Revue International de la Croix-Rouge" (pp 1079 — 80. Nr. 47, Novembre 1922) заяву про те, що ми вважаємо ці організації за незаконні, вимагаємо припинення їх діяльності і в жадний спосіб не вважаємо їх за організації, які мають бодай яке право користатися з назви "Український Червоний Хрест".

Вважаємо за потрібне подати Вам відомості про те, що Український Червоний Хрест, Центральний Комітет якого має свій осідок на Радянській Україні в м. Харкові, зараз переводить акцію, збираючи кошти на допомогу населенню Західної України, яке потерпіло від повені. До того часу на Радянській Україні для цієї мети зібрано близько 120,000 карбованців. Збирання грошей триває далі. Незабаром має бути переслано до Західної України де-кілька десятків тисяч пудів збіжжя.

Ми надіслали запитання в цій справі також до Центрального Комітету Канадійського Червоного Хреста.

Голова Центрального Комітету Українського Червоного Хреста А. Бушченко.

Член президії Ц.К. У.Ч.Х. І. Холодний.

Секретар президії Ц.К. У.Ч.Х. Шапіро.

ПОЛЬСЬКЕ ЯРМО ТА ЮДИ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

(Спеціально до "Укр. Роб. Вістей".)

Березень — місяць початку весни. А весна це найприємніша пора року... Але ми тут не можемо не згадати про політичну весну цих народів: такою весною для всіх народів С.Р.С.Р. і була Жовтнева революція.

Однак в Галичині, Холмщині, Волині і Поліссю й тепер люте політична зима: в долах Західної України в мукх корчяться під польськими панями. Й місяць березень для Східної Галичини найлютіша пора, бо 14. березня 1923 р. ота антанта віддала Галичину на поталу ляхам-шляхти: визнала Східно Галичину складовою частиною Польщі.

14. березня цього року буде п'ять літ панського ярма, що освічено-й ухваляю буржуазних держав.

А до зустрічі тих роковин загальноаного "правом" пятилітнього ярма готуються і Юди Західної України. В березні цього року відбудуться вибори до польського сейму та сенату. Хруні, поли, меценаси та взагалі лакузи панської Польщі всіх мастей — вони силкуються прохати до сейму кандидатів статечних, щоб не більшовиками були ці сеймові послі.

Недавно відбувся у Львові з'їзд унітських, отих греко-католицьких біскупів, на чолі з графом Шептицьким. І поли українські (та чи шляхтич ясновельможний граф Шептицький Українець?) ухвалили: боротися, але не з панською Польщею, тільки з комунізмом.

І самі вибори в польський сейм відбуваються під прапором боротьби з комунізмом. Ось газетчина "Укр. Голос", що виходить у Перемішлі, ч. 5 з дня 22. січня, свій заклик до робочого людю, щоб вивисери в сейм тільки меценасів з полами, починає саме так:

"Боже вислухай багатина. Нищить неодола наш край. В єдності сила народа. Боже нам єдність подай!"

Однак поли з меценасами добре розуміють, що скільки там не божай, але селянин Західної України не поквалиться тебе вибрати в сейм. Ось через те саме в тому-ж таки заклику про вибори, що має заголовок: "В єдності сила народа", меценас з "Українського Голосу" давай плести ще й отакі теревені!

"Квас у нас нема. Вей ми робітничі. Ріжничі хіба та між нами, що одні руками, другі головою працюємо".

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

ДО ВИБОРЧОЇ БОРОТЬБИ.

Основним завданням, яке стоїть перед зах. українськими працюючими масами у зв'язку з виборчою акцією є те, щобони вони добре зрозуміли й усвідомили всю ту обуду й підступ ріжних нібито "демократичних" клівів і обіцянок фашизму, якими він послуговується перед виборами щораз то більше, для збаламучення трудящих. Належне зрозуміння й оцінка передвиборчих фашистських методів дозволяє працюючим об'єднати й скріплити свої ряди та дати належну відправу фашизмові.

В сучасній доби загостреної класової боротьби буржуазна демократія, як форма класового панування, збанкрутувала. Ми бачимо, що в цілому буржуазному світі заміною масковану диктатуру буржуазії, т. зв. буржуазну демократію, відкриває й явна диктатура буржуазії "фашизм". Фашизм лівідує поволі парламенти і політичні партії, закрияючись брехливими клівачами "загальнонародної єдності" та "загальних народних інтересів". Фашизм забезпечує нічим обмежене панування великого капіталу. В своїй роботі фашизм послуговується найріжнороднішими хитрощами і обманом.

Також і польський фашизм, що сам собою є вже запереченням вської демократії, стається використати для свого закріплення демократичній лівіції працюючих мас, які думають, що при допомозі виборчої картки можна ще щонебудь здобути. Будучи лівідатором політичних партій, всеж таки фашизм старється використати всякі угодові партії, щоб при їх допомозі скоріше й успішніше поневолили й закріпилися маси. Фашизм старється при допомозі таких партій як ППС, Бунд, Визволення і т. п. розгорнути свій "лівий фронт" до боротьби з робітничою класою і незалежним та безземельним селянством.

Фашизм на виборчому фронті протиставляє надзвичайно широко. Від монархістичної реакції, аж до ППС, Бунду і Визволення, від польського націоналістичного шовінізму аж до українських угодовців з УНДО, УХО, радикалів і хлібобідів та білоруських Єремичів — усє це спільники фашизму. Клічч, якими послуговується польський фашизм, незвичайно ріжнородні. Не бракує серед них навіть "лівих" демократів. Перед буржуазією, ділками і їх угодовими союзниками він виступає проти класових загострень в імя "національної єдності" та в обороні "ладу і порядку".

УКРАЇНСЬКИЙ ВЧЕНИЙ-САМОУК.

Минулого місяця на Радянській Україні шанували заслуженого героя праці і вченого-самоука Ф. Нерубенка. Таке шанування заслужених робітників у радянських республіках доказує, як робітничо-селянська соціалістична держава дбає про розвиток талановитих робітників та селян, та як вона шанує їхні заслуги для радянського суспільства.

Для самого Нерубенка це була цілком несподіванка. Правда, він знав, що за його винаходи писали в газетах. Але, коли стали вітати його з нагородою, то він гадав, що це жарт, бо до нього ще не дійшла вістка з ВУЦВКУ, який винагородив його ордену Червоного Трудового Прапору.

Талановита індивідуальність теперішнього героя наукової праці, опинившись в умовах лабораторного приладдя та експериментів, не лишилась пасивною. Творчі здібності виявились з перших же років саме в тій галузі, з якої він почав свою працю. Почавши зі звичайного догляду за доведеннями тваринами, тов. Нерубенко згодом пропонує до послуг інституту варстата своєї власної конструкції для фіксації тварин підчас експериментів.

І тепер, через 34 роки після того, як 17-тирічний сільський хлопець прийшов до інституту — низка наукових дисертацій риботів іменням тов. Нерубенка — каже про нього проф. Глаузан, один із керівників інституту — і дисертації тих лікарів, що під його провідом стали лікарями-бактеріологами. Мені одного разу когоне потрібна була секарійська рідина, але її не було. У мене були приладдя, щоб її зготувати та особисто я не наважувався. Тоді я звернувся до шановного Федота Федоровича — вказує він на тов. Нерубенка. — Оглядаючи його засмалювані з шкіри широченні штани, які не спускаються, а падають в ще ширші фіолетові халаяви, я раніше дуже побилювався, щоб не вийшов "Федот, да не тот". Тепер не лишалось жадного сумніву. Халаяви належать українському конкурентові Гален-Москву. — Досить сказати — продовжує проф. Глаузан, — що ви знаходите тов. Нерубенка використовують в закордонних бактеріологічних інститутах. А експонати, виготовлені ним, одержали в Дрездені на міжнародній виставці першу премію. Повний пошани й поваги до сьогоднішнього героя науко-

вої праці, а ще раз глянув на тов. Нерубенка, що сидів поруч професора. Сумніву не лишалось. Поруч професора скромно сидів той учений-самоук, що його наукові робітники у своїх рекомендаціях називали — українським Ломоносовим.

Кошеля.

ЗАМІТКИ.

"На однім робітничім з'їзді стався скандал"...

Читав я в петлюрівсько-гетьманських газетах вже про ріжні чуда. Лисалося про те, як більшовики перетранспортовують дорогі діаманти під язиками, в носях, вухах, в жовудках і інших ріжних частях організму. Все це для викликання світової революції, бо після петлюрівсько-гетьманських газет, діаманти мають ту силу, що можуть викликати революцію, але лише ті, що зпід язика та жовудка.

Та це стара історія. Вертаймося до чуда. Отже всі ми вже начилися в тих газетах про ріжні чуда, але про таке чудо, яке викрила одна петлюрівсько-свистунівсько-православна газета, то ще певно ніхто не чув.

Вам певно цікаво?

А воно таке в дійсності цікаве. Отже один редактор одної петлюрівської газети вкрив, що т. Навізівський, як від'їздив до Європи, та забрав з собою, вінніпегський Укр. Роб. Дім. Забрав геть зі сценою, з друкарнею, словом — цілий будинок. Чи т. Навізівський спускавав У.Р.Д. у валіжку, чи після на "експрес", про це не говориться, але У.Р.Д. вже нема у Вінніпегу.

Тому то "на однім робітничім з'їзді стався скандал". Всі делегати були недобрі, бо прихвлявши на той з'їзд, не застали нічого, бо все "поїхало" до Європи.

Чи цьому дійсна правда, я не знаю, бо на той "одні робітничий з'їзд" я не їздив.

До Ц.В.К. ТУРФДім не пишуть в цій справі, бо там вас не зрозуміють. Всіх членів Ц.В.К. "одні панок, що їздив аж до Москви", привіз зі собою.

От такий то був "скандал на однім робітничім з'їзді"...

Редактор "К. У." при роботі.

Війна "гетьмана" Скоропадського з більшовиками мало поплідна. Нема нічого з неї. Редактор "К. У." звинув сам за діло і до цієї пори "на текстній фабриці" у Твері, що називається "Пролетарка", спалив цілу бібліотеку. Згоріли "Капітал" і "Комуністичний Маніфест" Н. Бухарина та "Азбука комунізму" К. Маркса і Ф. Енгельса. Залишив редактор "К. У." лише "Енциклопедію" Леніна. Це певно на другий раз.

"Природна річ".

Пише одна петлюрівська газета, що накидається на провідників з інших партій, це природна і "найприродніша річ". Значить, коли редактор петлюрівської газети накидається на робітничих провідників, то це з "природної річі". Тому він і пише:

"Коли на когось кричуть люде, то ще з того не виходить, що він зробив щось злого. На' тих, що роблять добро, кричуть люде більше, чим на тих, що роблять зло".

Тими "людьми", що "на когось кричуть", є й редактор петлюрівської газети. На' тих, що роблять добро", він кричить "більше, чим на тих, що роблять зло", бо це "природна річ".

Тут нема ніяких обовязків ані принципів та переконань, а прямо "природа" заставляє кричати на провідників ворожбачки.

Для пса також природна річ гавкати.

Драпака.

ЗАХАР БЕРКУТ НА ЕКРАНІ.

Всеукраїнське Фото-Кіно Управління намітило в цьому році виробити фільм "Захар Беркут" за відомою повістю той-ж назви І. Франка.